KURTULUŞUN KAHRAMANLARI

30

~Safranbolu~

KÜÇÜK ŞÜKRİYE

İsmail Bilgin

TİMAŞ ÇOCUK

KÜÇÜK ŞÜKRİYE Safranbolu

Yayın Yönetmeni	Savaş Özdemir
Editör	Tülay Öncü
Resimleyen	Ali Yıldız
Kapak Tasarım	Sefer Koçan
İç Tasarım	Nur Kayaalp

1. Baskı	Eylül 2021
Uluslararası Seri No	(ISBN) 978-605-08-4252-4

TİMAŞ YAYINLARI

Adres	Cağaloğlu, Alemdar Mah. Alayköşkü Cad. No:5 Fatih/İstanbul
Telefon	(0212) 511 24 24
E-posta	timascocuk@timas.com.tr

Baskı ve Cilt	Çınar Matbaacılık
Sertifika No	12683
Adres	Yüzyıl Mah. Matbaacılar Cad. No:34 Bağcılar-İstanbul
Tel	(0212) 628 96 00

TİMAŞ YAYINLARI / 5365
KURTULUŞUN KAHRAMANLARI / 26
Raf: 6 - 10 Yaş Öykü Hikaye
KÜLTÜR BAKANLIĞI YAYINCILIK SERTİFİKA NO: 45587

© 2020 Eserin her hakkı anlaşmalı olarak Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

KÜÇÜK ŞÜKRİYE

–Safranbolu–

İSMAİL BİLGİN

timascocuk.com

İSMAİL BİLGİN

1964 yılında Gelibolu'nun Evreşe bucağında doğdu. İlk ve ortaokulu Evreşe'de, liseyi Gelibolu'da bitirdi ve İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Jeoloji Mühendisliği Bölümü'nü kazandı. 1993 yılında yüksek lisansını, 1999 yılında doktorasını tamamlayarak "jeoloji doktoru" unvanını aldı.
2000 yılında akademik hayatını sürdürdüğü İstanbul Üniversitesi'nden ayrıldı. Şimdi bir kamu kurumunda jeoloji mühendisi olarak çalışan yazar, 2019 yılında emekli oldu. Edebî ve bilimsel çalışmalarına devam etmektedir.

Yazarın Diğer Kitapları:

- Kurtuluşun Kahramanları - 1 (10 Kitap)
- Kurtuluşun Kahramanları - 2 (10 Kitap)
- Alparslan'ın Akıncısı (5 Kitap)
- Alparslan'ın Akıncısı - Alperen (5 Kitap)
- Kahraman Türk Denizcileri (10 Kitap)

e-posta:
ibilgin17@mynet.com

sosyal medya:
ismailbilgin_17

I. Bölüm

BALKANLARDAN KAÇIŞ

Osmanlı Devleti için zor yıllar başlamıştı. 1911 yılında İtalyanlarla Trablusgarp Savaşı yapılmış; Osmanlı, Uşi Anlaşması'yla Bingazi ve Trablusgarp'tan çekilmek zorunda kalmıştı. Ardından 1912 yılında, bu kez de Balkan Devletleri Sırbistan, Bulgaristan ve Karadağ, Yunanistan Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmişti. Önceleri Osmanlı'nın bu devletlere kolayca galip geleceği düşünülüyordu. Fakat öyle olmamıştı. Osmanlı Ordusu bu küçük devletler karşısında yenilmeye başlamıştı. Bu yüzden ordu çekile çekile Çatalca'ya dek gelmişti. Artık İstanbul'un Bulgarların eline geçmemesi için her şey yapılıyordu. Bu arada savaş sebebiyle pek çok aile, Balkanlardaki yerini yurdunu bırakıp kafileler hâlinde

İstanbul'a ulaşmaya çalışıyordu. Özellikle Bulgarların zulmünden kurtulmak için yalın ayak, çamur deryası yollarda aç ve susuz ilerlemek zorundaydılar. Kağnılarına en gerekli eşyalarını yüklemişlerdi. Soğuk, karlı, yağmurlu, fırtınalı havalarda dere tepe demeden yol almaya, İstanbul'a varmaya gayret ediyorlardı.

Bulgar zulmü Balkanlarda günden güne artıyordu. Müslümanların can güvenliği kalmamıştı. Bulgar askerleri yanında komitacılar Türklerin evlerini basıyordu. Mallarını ve altınlarını zorla alıyordu. Balkanlarda kalan ya da yola çıkan ailelerin hayatları tehlikedeydi. Bu ailelerden biri de Şükriye'nin ailesiydi. Kendisi henüz iki yaşındaydı. Sevimli bir çocuktu. Annesi ve babası onu çok seviyordu.

Şükriye'nin babası düşünüp taşınıyordu; gitmeli miydi, kalmalı mıydı? Beş yüzyıldır bu toprakları vatan bellemişlerdi. Balkanlardan gitmek öyle kolay mıydı? Ancak Osmanlı Devleti artık o eski kudretli döneminde değildi. Bundan sonra buralarda daima kan ve gözyaşı olacaktı. Saldırılar yapılacaktı. Bütün

bunları düşünen Şükriye'nin babası bir karar vermek zorundaydı. Kızının geleceği için buralardan gitmesi daha iyi olurdu. Kararını zorlukla vermişti. Başka yapacak bir şeyi yoktu. Buralarda kalırlarsa mutlaka saldırıya uğrayacakları belliydi. Günlerdir üzerinde düşünüp karar verdiği konuyu bir akşam karısına:

– Buralardan gideceğiz. Hazırlan, diyerek açmıştı.

– Nereye gideceğiz?

– İstanbul'a, Anadolu'ya...

– Ya yollarda telef olursak?

– Burada kalırsak canımızdan olacağız. Şükriye'nin geleceği için bunu yapmalıyız. Biliyorum, zor olacak ancak denemekten başka çaremiz yok.

Karısı buralardan gitmek istemiyordu ama kocası doğru söylüyordu. Baskınlar oluyordu. Evler yakılıyordu. İnsanlar kaçırılıyordu. Türkler ve Müslümanlar için zulüm her geçen gün artıyordu.

– Zor günlere kaldık, dedi. Çok zor. Ben yavrumuzun geleceği için endişe duyarım. Şükriye için her şeyi yaparım. Kaç gündür düşünürüm, galiba gitmekten başka çaremiz kalmadı.

***

Kısa sürede hazırlanıp yola koyulmuş ve Çatalca'ya dek zorlukla gelebilmişlerdi. Babası ne yapıp edip Çatalca hattından geçmek istiyordu. Ama göçmenler burada bekletiliyordu. Çünkü askerler "Kolera var!" diyerek onların geçişini engelliyordu. Babası bekler-

lerse Şükriye'nin hasta olacağını düşünüyor ve endişeleniyordu. İlerideki kontrol noktasında askerler vardı. Onların yanından geçip gidemezlerdi. Geceyi beklemeliydi. Yağmur iplik iplik yağmaya devam ediyordu. Akşama doğru hava daha da soğuyacaktı. Kar yağma ihtimali de vardı. Babası çevreyi şöyle bir dolaştı. Sonra kağnı arabasının yanına geldi:

– Hazır ol. Gece buradan gitmeye çalışacağız.

– Ya izin vermezlerse?

– Onlara görünmeyeceğiz. Burada daha fazla bekleyemeyiz. Baksana, top sesleri ne kadar yakından duyuluyor. Şu karşı tepelerde kanlı çarpışmalar oluyormuş. Bulgarlar top atsak İstanbul'da sarayı bile vururuz diyormuş.

– Çok yakın gerçekten. Her top atışında Şükriye yerinden zıplıyor.

– Elbette, sanki yer sarsılıyor... Öküzler de kaç gündür aç, bir şey yemediler. Az kaldı İstanbul'a. Şurayı da geçersek hayvanlara ot arayacağım ama kışın kuru dallardan başka bir şey yoktur.

Akşam olduğunda babası, kağnıyı askerî kontrol noktasının ilerisinden geçirmek için harekete geçti. Öküzleri çekiştiriyordu. Ancak yorgun ve aç hayvanlar yürümekte zorlanıyordu. O sırada yakından askerlerin bağırışlarını duydu:

– Bulgarlar hücuma geçmiş!

– Çatalca'daki savunma hattını da yarıp İstanbul'u ele geçirmek niyetindelermiş.

– Desene son savunmamızı da zorlayacaklar.

– Öyle.

Sesler gittikçe yaklaşıyordu. Askerler kağnıya doğru bilmeden yaklaşıyordu. Az sonra kağnıyı görebileceklerdi. Babasını ter basmıştı. Kağnıyı durdurmuş bekliyordu. İki eliyle de öküzlerin ağzını kapatarak bağırmalarını engellemek istiyordu. İleride çok koyu iki gölgenin hareket ettiğini görebiliyordu. Bu gölgeler gittikçe kendisine doğru yaklaşıyordu. Âdeta nefesini tutmuştu. Tam o esnada yakına düşen bir top mermisi büyük bir gürültüyle patladı. Yer sarsıldı, toprak havaya doğru saçılıp düştü. İki asker kendilerini ko-

rumak için yere yattı. Babası ise kısa bir şaşkınlıktan sonra hemen arabasını hareket ettirdi. Fırsat bu fırsattı. Bir an askerler tarafından görülebildiği zannına kapılmıştı. Mermi patladığında kısa bir süre ortalık gündüz gibi aydınlanmıştı. O anda askerlerin yere atlayışını görmüştü. Daha fazla beklememeye ve harekete geçmeye karar vermişti.

Bütün gücüyle hayvanları çekiyor, hızlı yürümelerini istiyordu. Çamur içinde zorlukla süren yolculuk, Karasu Vadisi'nde hayvanların dizine dek çamura batmasıyla durdu. Araba da hayvanlar da çamurun içinde kalakalmıştı. Babası hemen:

– Arabadan inin, dedi.

– Ne yapacaksın?

– Yayan gideceğiz. Arabayı buradan kurtaramayız.

– O kadar yolu nasıl yürüyeceğiz? Gücümüz yeter mi?

– Yürümek zorundayız. Yavrumuz için, kendimiz için.

– Ya öküzler?

– Onlar için yapacak bir şey kalmadı.

En gerekli bir-iki eşyayı ve yiyecek torbasını babası yüklendi. Annesi de Küçük Şükriye'yi kucakladı. Çamura bata çıka top seslerinden uzaklaşmaya başladılar. Neden sonra bataklığı geçip de sert bir yola çıkınca rahat ve hızlı yürüyüşe geçtiler. O esnada pek çok yaralı asker de o yolda yürüyordu. Bunu fark edince babası sordu:

– Asker kardeşlerim bu yol nereye gider?

– Yeşilköy'e.

– İstanbul'a daha çok yol var mıdır?

– Yeşilköy'e varınca oradan İstanbul'a gidebilirsiniz. Az yolunuz kaldı. Araç da bulursunuz.

Bu sözlere Şükriye'nin babası sevindi.

– Haydi bakalım! Şimdi hızlı yürüyelim, hem de ısınalım.

Sabaha dek yürüdüler. Sabaha karşı kar atıştırmaya başladı. Soğuk arttı. Yerdeki su gölcükleri buz tuttu. Zemin sertleşti. Gün iyice aydınlanınca hayretler içinde kaldılar. Askerler perişandı. Kimisinin ayağında çarığı

yoktu. Bazıları o soğukta yalın ayak yürüyordu. Açtılar... Bazıları mısır koçanını kemirmeye bazıları da silahların kayışını emmeye çalışıyordu. Yol kenarlarında, sağda solda yatan şehit askerleri görüyorlardı.

– Ordumuzun durumu perişan, dedi babası.

– Bu gördüklerimiz ne kadar acı beyim.

– Ne yazık ki öyle.

– Askerimiz düşmanı Çatalca'da durduramazsa İstanbul da düşebilir. İyisi mi biz İstanbul'dan Anadolu'ya geçelim.

– Onca yolu nasıl gideceğiz ki?

– Bir çaresine bakacağız. Hayırlısı bakalım.

II. Bölüm

İSTANBUL'DAN SAFRANBOLU'YA

Üç gün sonra İstanbul'a vardılar. Oradan zorlukla Anadolu kıyısına, Üsküdar'a geçtiler. Burada büyük bir caminin avlusunda iki gün konakladılar. Ardından İstanbul'u terk eden bir kafileye denk geldiler. Onlarla birlikte Anadolu içlerine doğru, kâh yayan kâh arabalarla zorlu bir yolculuk yaptılar. Aylar süren yolculuktan sonra Safranbolu yakınlarına vardılar. Babası burayı çok beğenince yerleşme kararı aldılar. Çünkü ayrıldıkları memleketlerine çok benziyordu. Hele evlerini çok beğenmişlerdi. Birbirine dayalı, iki katlı, cumbalı evlere hayran oldular. Babası iş bulup çalışmaya başladı. Aylardan sonra haber aldılar ki Çatalca'da düşman durdurulmuş. Şimdi Edirne'yi kurtarmak için ordu ilerleyecekmiş.

Küçük de olsa bir evleri olmuştu. Babası eve ekmek getirebiliyordu. Ardından sevinçli haber aldılar, Edirne de kurtarılmıştı. Ancak sevinçleri uzun sürmedi. I. Dünya Savaşı çıktı, çok geçmeden Osmanlı Devleti de savaşa girdi. Ardından Çanakkale Cephesi açıldı.

Günlerden bir gün tellallar Safranbolu'da duyuruya başladılar:

– Haydi askerlik şubesine!

– Haydi askere!

– Gönüllü cepheye!

– Savaşabilecek olanlar askerlik şubesine müracaat etsin.

Bir süre sonra Şükriye'nin babasını da askere aldılar. Onun Çanakkale'ye gittiğini öğrendiğinde Şükriye neredeyse beş yaşındaydı. Babasının gidişini çok iyi hatırlıyordu. Onu kucağına almış sevmişti. Yanaklarından öpmüştü. Bu, onun babasını son görüşü oldu. Aylar sonra bir jandarma eri eve bir kâğıt getirdi. Bu kâğıdı okuyan komşuları, babasının Çanakkale'de şehit düştüğünü zorlukla söylediler. Şükriye ve annesi günlerce ağladılar,

üzüldüler, yas tutular. Her şeye rağmen hayat devam ediyordu. Evi geçindirmek lazımdı. Annesi komşulara temizliğe gitmeye başladı. Bu şekilde geçimlerini sağlamak istiyordu. Savaş sebebiyle yiyecek bulmakta zorlanıyorlardı, yine de karınlarını doyurabiliyorlardı. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı'nda yenilince zorlu yıllarda çekilen sıkıntılar Mondros Ateşkes Antlaşması'yla doruğa çıktı. Yurdun pek çok yeri işgal edilmeye başlandı. Ama millet bağımsızlığını kazanmak için elinden ne geliyorsa yapmaya çalışıyordu. Çeteler oluşturuluyordu, Müdafaa-i Hukuk dernekleri kuruluyordu. Silah toplanıyordu. Kadınlar dikiş dikiyor, mermi taşıyordu. Kuva-yı Milliye adında ordu kuruluyordu. Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıkmış, kongreler düzenlemişti. "Milletin kaderini bu millet kendi belirleyecek. Ya istiklal ya ölüm!" diyerek kararlılığını belirtiyordu. Bütün millet düşmanı yurttan atmak için elinden geleni yapıyordu.

Çok geçmeden kağnılarla cephane taşınmaya başlamıştı. Silahlar Ankara'ya, Konya'ya taşınıyordu. İstanbul'daki depolardan silahlar

kaçırılıyor, İnebolu'ya getiriliyordu. Oradan da kadınlardan oluşturulan kağnı kervanlarıyla da zorlukla cepheye taşınıyordu.

Küçük Şükriye on iki yaşına basmıştı. Annesiyle birlikte çalışıyordu. Ancak onun aklında hep babası vardı. Çanakkale'de şehit düşen babasını hiç unutamıyordu. Onu öldüren düşmanlara kızıyor, öfkeleniyordu:

– Ben onlara göstereceğim. Bir gün elbette elime fırsat geçecek, diyordu.

Annesi:

– Kızım sen ne yapabilirsin ki, diye soruyordu.

– Her şey... Ben de diğer kadınlar gibi kağnılarla cephane taşırım. Dikiş dikerim. Askerime çorap ve eldiven örerim.

– Ama bu işler için daha çok küçük sayılırsın.

– Hayır! Bunları yapmak için küçük değilim. Ben artık büyüdüm. Millî Mücadele'ye yardım ederek düşmanlardan babamın öcünü alabilirim...

Şükriye'nin ailesi Safranbolu'ya yerleştikten iki sene sonra amcası yanlarına gelmişti. Kendisi babasından yaşça daha büyük olduğu için askere alınmamıştı. Ama o da şimdi Millî Mücadele için çalışıyordu. Onları gözetiyor, kendilerine yardımcı oluyordu.

Bir sabah erkenden Şükriye, cephane taşımak için kağnıları ve öküzleriyle Safranbolu'dan ayrılan kadınların ardından bakakaldı. Bu kadınlara özeniyordu. Keşke o da kafileye katılabilseydi, onlarla birlikte gidebilseydi. Bunu ne kadar çok istiyordu.

– Mademki vatanımız zordadır. Her yanı düşman sarmıştır. Herkes bir şeyler yapmalıdır. Biz çocuklar bile... Birlik olma zamanıdır. Düşmanı kovmak için çalışmalıyız. İşte ben de şu kafilede yer almak isterdim. Cephane taşımak isterdim. Hatta Ankara'ya gitmeyi de çok isterdim. Belki orada Mustafa Kemal Paşa'yı görürdüm. Kim bilir...

Bu sözleri dinleyen annesi her zamanki gibi:

– Ama kızım sen küçüksün. Cephane taşımak zorlu yollarda kolay mıdır? Biz babanla Balkanlardan çıkıp Safranbolu'ya gelinceye dek ne zorluklar çektik. Ben bilirim. Sen daha o zaman küçüktün, belki hatırlamazsın, diyordu.

– Yine de biz çocukların dahi yapabileceği şeyler olmalıdır.

– Çorap örüyorsun ya askerimize.

– Ama ben daha büyük ve zorlu görevlerde bulunmak istiyorum. Bunlar küçük işler...

– Olsun, senin için bu da büyük bir iş.

– Çorap örmek mi?

– Elbette.

– O kadar zor bir iş değil ki... Hem ben Millî Mücadele'ye daha fazla yardımda bulunmak istiyorum. Babamı şehit edenlerden böyle öcümü almış olurum.

– Bak amcam geliyor.

– Küçük Şükriye nasılsın bakalım?

– Ben Küçük Şükriye değilim, büyüdüm. Tam on iki yaşımdayım.

– Evet, büyüdün.

– Ben cephane taşıyan kafileye katılmak arzusundayım amca.

– Olmaz! Sen daha küçüksün.

– Demin büyüdün diyordun. Şimdi küçüksün diyorsun. Karar ver amca... Büyük müyüm, küçük müyüm?

– Cephane taşımak için daha küçüksün.

– Hayır, değilim!

– Senin annene yardımcı olman gerekir.

– Oluyorum ama ben daha büyük işler yapmak azmindeyim.

– Yapıyorsun zaten.

– Daha fazlasını yapmam mümkün... Özgürlüğümüz için herkes çok çalışmalı demiyor muydun geçen gün?

– Evet, hâlâ da diyorum. Yeğenim, herkesin yapacağı görev farklıdır. Askerin, kadınların, yaşlıların ve de çocukların...

Küçük Şükriye aklına koymuştu. O da cephane taşıyan kafilelere katılmak istiyordu. Fakat annesi ve amcası ona engel olmaya çalışıyordu. Bu yüzden ne yapmalı ne etmeli kağnı kervanına katılmalıydı ama nasıl? Günlerce bu konuyu düşündü durdu. Ancak bir çözüm yolu bulamadı...